

Sygn. akt

III AUa 1287/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **9 lipca 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Ewa Madera (spr.)
	Protokolant	st.sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **9 lipca 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **J. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę socjalną

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **25 lipca 2013 r.** sygn. akt **III U 581/13**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 1287/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 9 kwietnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie przepisów ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2003 r. nr 135, poz. 1268 ze zmianami), odmówił wnioskodawcy J. K. prawa do świadczenia rentowego określonego wyżej powołanym uregulowaniem, w uzasadnieniu wyjaśniając, iż wnioskodawca nie został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.

Powyższą decyzję odwołaniem zaskarżył J. K. żądając jej zmiany i przyznania prawa do renty socjalnej, wskazując, iż jest osobą niepełnosprawną, co uzasadnia uwzględnienie żądania. Wnioskodawca podniósł, iż przeszedł dziecięce porażenie mózgowe pod postacią niedowładu połowicznego lewostronnego, który warunkuje umiarkowany stopień niepełnosprawności, zaś stan jego zdrowia nie polepszył się od ostatniego badania, jakie miało miejsce 28 lutego 2012r., którym orzeczono całkowitą niezdolność do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, w uzasadnieniu powołując argumentację leżącą u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z 25 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Rozpoznając sprawę Sąd I instancji ustalił, iż wnioskodawca J. K. urodzony (...) ukończył zasadniczą szkołę zawodową w zawodzie mechanika samochodowego. Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności z 17 stycznia 2008r. został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Pracuje w zakładzie pracy chronionej jako ochroniarz zajmując się monitorowaniem obiektów. Pierwszy wniosek o rentę socjalną złożył 15 grudnia 2009r. Po rozpoznaniu wniosku decyzją z 16 grudnia 2009r. pozwany Zakład odmówił przyznania żądanego świadczenia z powodu nieukończenia przez wnioskodawcę 18 roku życia. Kolejny wniosek o ustalenie prawa do renty socjalnej został złożony przez J. K. 16 grudnia 2009r. W jego rozpoznaniu organ rentowy, decyzją z 22 lutego 2010r. przyznał prawo do renty socjalnej do 29 lutego 2012r., zaś decyzją z 14 marca 2012r. ustalił prawo do tego świadczenia na dalszy okres - do 28 lutego 2013r. Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 4 kwietnia 2013r. stwierdzające, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy, stanowiło natomiast podstawę do wydania decyzji będącej przedmiotem rozpoznawanej sprawy - o odmowie przyznania renty socjalnej.

Weryfikując ocenę stanu zdrowia J. K. dokonaną w postępowaniu administracyjnym, Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu przeprowadził dowód z opinii biegłego lekarza specjalisty z zakresu neurologii. Biegła wskazując na rozpoznane u wnioskodawcy MPDz niewielkim niedowładem spastycznym lewostronnym, większym w 1 kończynie dolnej z ustawieniem końsko – szpotawym stopy lewej, stan po operacji kręgozmyku L5-S1 z okresowym zespołem bólowym, obecnie w okresie remisji, nie stwierdziła całkowitej niezdolności do pracy. W ocenie biegłej stan neurologiczny jest utrwalony, z niewielkim upośledzeniem funkcji ruchowej, okresowe dolegliwości bólowe kręgosłupa mogą być leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy. Opierając się w zupełności na wydanej przez biegłą neurolog opinii, uznając ją za w pełni miarodajny środek dowodowy, przy podkreśleniu zarówno fachowości biegłej, jak i zupełności opinii, Sąd Okręgowy uznał, iż odwołujący nie spełnia przesłanki do przyznania renty socjalnej wskazanej w art. 4 ust. 1 ustawy z 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej. W podstawie prawnej orzeczenia powołano ponadto art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją wnioskodawca J. K.. Zarzucając naruszenie:

- art. 4 ustawy z 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej w związku z art. 12 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez przyjęcie, że wnioskodawcy nie przysługuje renta socjalna, w sytuacji gdy cierpi on na szereg chorób, które mają trwałe i nieprzemijający charakter, jednocześnie będąc całkowicie niezdolny do pracy, nie mając możliwości podjęcia zatrudnienia w zawodzie, jak również przekwalifikowania,
- art. 4 ust.2 ustawy z 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, poprzez całkowite pominięcie faktu zaliczenia wnioskodawcy do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, co oznacza, że jest on osobą niezdolną do pracy albo zdolną do pracy tylko w warunkach pracy chronionej,
- naruszenie przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy tj.
- art. 233 kpc w związku z art. 278 § 1 kpc poprzez uznanie opinii biegłej neurolog za wiarygodną i wystarczającą dla rozstrzygnięcia sprawy, przy pominięciu zarzutów wnioskodawcy zgłoszonych do stanowiska biegłej i oddaleniu

wniosku dowodowego o powołanie innego biegłego neurologa, jak również przyjęcie, że wykonywanie przez wnioskodawcę pracy, świadczy o braku całkowitej niezdolności do pracy.

W oparciu o powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie prawa do renty, ewentualnie uchylenie kwestionowanego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu apelacji powołując szereg orzeczeń Sądu Najwyższego wnioskodawca zarzucił, iż lakoniczna i niepełna opinia biegłej neurolog nie mogła stanowić podstawy rozstrzygnięcia. Ponownie podniósł, iż przy ocenie niezdolności do pracy nie można pomijać stopnia niepełnosprawności ubezpieczonego. 20 lutego 2014r. pełnomocnik wnioskodawcy przedstawił dodatkową dokumentację medyczną tj. zaświadczenie lekarskie z 18 lutego 2014r., kartę informacyjną z 18 października 2013r. z pobytu wnioskodawcy na oddziale neurologicznym, wynik badania z 11 grudnia 2013r., a to na okoliczność stanu zdrowia odwołującego, oraz świadectwo pracy z 30 listopada 2013r. - na okoliczność rozwiązania umowy o pracę i brak możliwości zatrudnienia.

Rozpoznając apelację J. K., Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ustalił i zważył, co następuje :

Apelacja wnioskodawcy jest nieuzasadniona, co skutkowało jej oddaleniem. Zaskarżony wyrok Sądu I instancji – w ocenie tut. Sądu Apelacyjnego - okazał się bowiem w ostateczności rozstrzygnięciem trafnym i zgodnym z prawem.

Przypomnieć należy, iż w sprawach o rentę socjalną, w celu ustalenia stanu zdrowia osoby odwołującej się pod kątem zasadności przesłanki warunkującej nabycie prawa do przedmiotowego świadczenia, a to, całkowitej niezdolności do pracy, którą ustawodawca zdefiniował w art. 12 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jako: utratę zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy, koniecznym jest przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza lub zespołu biegłych. Wydana zaś opinia, aby uznana być mogła za miarodajny dowód w sprawie musi spełniać określone kryteria (bliżej o nich w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego tu między innymi w orzeczeniach z 19 grudnia 1990 r. I PR 148/90 OSP 1991 nr 11-12, poz. 300 ,14 września 1995 r. II URN 31/95 OSNAP 1996 r., nr 7, poz. 103, czy z 7 listopada 2000r. I CKN 1170/98-OSNC 2001/4/64). Jednym z nich jest wymóg pełnego uzasadnienia przyjętej przez biegłego konkluzji, czego – w ocenie tutejszego Sądu – zabrakło w opinii biegłego lekarza neurologa sporządzonej na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Biegła bowiem nie odniosła się do orzeczonego u wnioskodawcy umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Na etapie postępowania apelacyjnego zachodziła zatem konieczność uzupełnienia postępowania w powyższym zakresie. W opinii uzupełniającej biegła neurolog podtrzymała dotychczasowe stanowisko wskazując ponadto, iż orzeczenia lekarzy pozwanego Zakładu dotyczyły okresu po przebytej przez wnioskodawcę w 2011r. operacji kręgosłupku, stąd też poza chorobą podstawową brali oni pod uwagę zespół bólowy kręgosłupowy i konieczność dalszej rehabilitacji. Ponadto biegła wskazała, że orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z 2002r. i 2008r. odnoszą się do okresu uczęszczania przez wnioskodawcę do szkoły, stąd wskazania w nich zawarte dotyczą korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, nie dotyczą natomiast zatrudnienia. Do uzupełniającego stanowiska biegłej nie zostały złożone zarzuty. Sąd Apelacyjny po uzyskaniu opinii uzupełniającej, w której biegła odniosła się do treści wskazanych wyżej orzeczeń o niepełnosprawności, jak i stanowisk lekarzy orzeczników Zakładu, uznał opinię biegłej neurolog za wiarygodną, z uwagi na fachowość, jak i uzasadnienie przyjętego stanowiska i stwierdził niecelowość kontynuowania postępowania.

W tym miejscu wyjaśnić należy, iż niezdolność stwierdzona w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, wydanym przez (...) Zespół (...) o Niepełnosprawność, nie odpowiada pojęciu niezdolności do pracy – które to pojęcie jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu. Na gruncie obowiązującego prawa nie ma podstaw do utożsamiania wymienionych pojęć i negowania istniejących między nimi różnic. Istnieją bowiem one zarówno w płaszczyźnie definicyjnej jak i w zakresie orzekania o niepełnosprawności i niezdolności do pracy (p. wyrok Sądu Najwyższego z 20 sierpnia 2003r. II UK 386/02). W konsekwencji więc, każda osoba niezdolna do pracy jest osobą niepełnosprawną, choć nie każda osoba niepełnosprawna jest niezdolną do pracy. Tym samym w okolicznościach rozpoznawanej sprawy, zarzuty apelacji są nieuzasadnione.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwalał zatem na nie budzące wątpliwości ustalenie, że aktualny stan zdrowia J. K. nie powoduje u niego całkowitej niezdolności do pracy. Odnosząc się natomiast do przedłożonej dodatkowej dokumentacji medycznej, należy zauważyć, iż przedmiotem postępowania sądowego w sprawach dotyczących ubezpieczenia społecznego jest ocena zgodności z prawem – w aspekcie formalnym i materialnym – decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Postępowanie to jest zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Biegli lekarze sądowi nie zastępują lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej ZUS. Zgodnie z posiadaną wiedzą specjalistyczną poddają ocenie merytorycznej trafność wydanego orzeczenia o zdolności do pracy lub jej braku. Dlatego np. późniejsza zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego, jak również kontynuowanie leczenia i dokumentacja dotycząca tego leczenia, nie mogą stanowić – co do zasady – podstawy do uznania decyzji za wadliwą i jej zmiany, a jedynie uzasadniać wystąpienie do organu rentowego z ponownym wnioskiem o przyznanie renty socjalnej. Należy również podkreślić, iż fakt że wydana w sprawie opinia biegłego nie okazała się dla wnioskodawcy w swych wnioskach końcowych satysfakcjonująca, nie uzasadnia przeprowadzenia dowodu z opinii dalszych biegłych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18.02.1974, sygn. II CR 5/1974 oraz z 19.03.1997 r. sygn. II UKN 45/97).

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Apelacyjny w Rzeszowie przyjął, iż nie zachodzą podstawy do podważenia zasadniczego ustalenia jak i oceny prawnej sprawy przyjętej przez Sąd I instancji, iż wnioskodawca nie spełnia przesłanki nabycia prawa do renty socjalnej o której mowa w art. 4 ust. 1 powoływanej wyżej ustawy o rencie socjalnej.

Tym samym uznając apelację wnioskodawcy jako pozbawioną podstaw faktycznych i prawnych orzeciono jak w sentencji, na podstawie art. 385 kpc.